

Lumina Satean

On. Red. «Transilvania»

Schim

Foaie săptămânală pentru

Loco (str. Șaguna 6)

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an	Lei	55.—
Pe o jumătate de an		30.—
Pentru străinătate		100.—
Pentru America pe un an	dolari	2.—

— Un număr 1 Leu. —

REDACTIA și ADMINISTRAȚIA:
Sibiiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor: Preotul IOSIF TRIFA.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un șir mărunț 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit.

Un om

Vine din pustie. E de o înfățișare aspră, îmbrăcămintea lui din peri de cămilă și brâu de curea împrejurul mijlocului lui, hotărât și îndrăzneț, încrezut în sine și în chemarea, pe care avea să o plinească.

El era înaintemergătorul, vestitorul împărăției nouă, ce se apropia. De aceea chiamă cu glas înalt: «Gătiți calea Domnului, drepte fețele cărărilor lui».

Alte sunt căile de umblare în noua împărăție, ele trebuie să fie drepte. Și alții trebuie să fie oamenii. Să se lapede de haina lor veche, să se îmbrace în omul cel nou.

El are cuvinte de aspră osândă pentru ceice se gândesc să răzbată și pe mai departe cu năravurile lor vechi: «Pui de năpârce!» le strigă el.

Și nu cruță, nu iartă pe nimeni. Nici pe împăratul. Irod luase cu puterea pe soția fratelui său Filip, omorându-l. Ioan îi impută cu asprime neîndurată: «Nu ți-se cuvine fie s'o aibi pe ea». Puțin îi pasă că judecata lui aspră, aruncată asupra lui Irod, îi va aduce moartea, pe urma jocului înșelător al ficei Irodiadei.

El spune tuturor respicat: «Săcurea la rădăcina pomilor zace, deci tot pomul, care nu face roadă bună, se taie și în foc se aruncă». În mâna stăpânului e lopata, el va curăți aria și va aduna grâul în jînă, iar plevele le va arde cu focul nestins».

Un om trebuia țării noastre, înche-gată între noul hotare lărgite, un om cu glas de arhanghel și cu sabie de foc. Unul care să se ridice cel puțin cu un cap deasupra celorlalți, aspru și hotărât, ca și cei mai semeți să-și recunoască micimea. Dar în aceeași vreme drept, cinstit, curat ca lumina.

N'am avut norocul să ne sosească la vreme omul mare al vremurilor noi și de aceea orbecăm încă și acum, după mulți ani dela împlinirea nădejdlor de veacuri, de a fi o țară, sub o stăpânire românească.

Nu ne am învrednicit încă de omul, care să pună săcurea la rădăcina năravurilor rele și păcatelor multe, pe cari le-am adus cu noi în noua țară și le am sporit chiar, care să ia în mână lopata și să dea pe gâră toată pleava vânătorilor de pri-copseală, și să rămână numai sămânța celor buni.

Dacă trimisul lui Dumnezeu întârzie să vină, ca să îndrepteze căile noastre în noua țară și în noua împărăție românească; dacă nu se ivește mâna de fier, care să prindă cărma țării, strângând în jur de sine pe toți cei buni și cu inimă, — să ne adunăm noi toți voințele, să ne punem laolaltă puterile și se deosebim noi înșine grâul din pleavă.

Toți, ca un om, să ne ridicăm pentru binele țării și a neamului, pentru învred-nirea duhului din noi și schimbarea vieții păcătoase de până aci, ca să nu ne ajungă osânda celor ce vor veni după noi.

Binele țării mai întâi, chiar cu di-sprețul morții, așa ne povățuiește pilda omului ce a venit din pustie.

(P).

Asociațiunea Transilvană și noul ei președinte.

Cea mai veche instituție culturală românească și-a ținut adunarea generală în anul acesta la Timișoara.

Toată lumea își ațintise ochii spre inima Banatului, pentru că adunarea de acum avea să cheme în fruntea Asociațiunii pe cărmaciul iscusit, care să umplă cu vrednicie golul, pe care l-a lăsat neuitatul Andreiu Bărseanu și să stea cu cinste în rândul președinților, în fruntea cărora stă Marele nostru Mitropolit Șaguna.

Asociațiunea a fost al treilea așezământ, pe lângă biserică și școală, care a îngrijit de sufletul românesc aici, dincoace de Carpați, pentru a-l lumina și păstra sănătos și neatins până la ziua mare a unirii neamului.

Prin rostul ei cultural și de îndemn către bunăstare economică, și prin legătura ei strânsă cu școala și cu biserica, ai căror slujitori s'au găsit întotdeauna și în slujba Asociațiunii, în fruntea organizațiilor ei și a muncii, pe care o desfășura pentru binele poporului, Asociațiunea a răzbatut adânc în înțelegerea mulțimii și era sprijinită de zeci de mii de țărani, alături de toți oamenii cu carte, ce se găseau la noi, și câțiva și de peste vechile hotare.

A sta în fruntea Asociațiunii era cea mai înaltă cinste lumească, pe care Ardealul o putea da unui fiu al său. A și fost chemat la acest loc, în tot trecutul, cel mai

de seamă om al vremii. O vieță trăită în religiozitate, ca fundament al oricărui însușiri, o cultură aleasă, râvnă nepotolită pentru binele de obște, muncă neprihănită, cinste aleasă și recunoștința tuturor trebuia să deosebească pe celce era chemat în fruntea Asociațiunii.

Recunoaștem bucuros că și de astădată, la Timișoara, s'a păstrat dreaptă cum-păna judecării și s'a purces cu acelaș gând curat, când recunoștința neamului a ridicat cu însuflețire pe dl Vasile Goldiș la președinția Asociației.

Salutăm și noi, — această gazetă, care ostenește pentru luminarea și îndreptarea poporului, — salutăm cu drag și cu inimă bună venirea dlui Goldiș la Sibiiu, în fruntea Asociațiunii. Suntem cu bună nădejde, că de aci încolo vom găsi, mai bine decât până acum, legăturile de împreună lucrare pentru binele și folosul aceluiaș popor bun și cinstit, pe care îl slugim deopotrivă, Asociațiunea ca și această gazetă. Cunoscându-ne trecutul și lucrul pe care îl săvârșim, îndemnurile de apropiere, de sprijinire împrumutată, nu vor putea lipsi.

Urăm din tot sufletul noului președinte, să-și poată încununa trecutul de vrednicie și de demnitate prin o rodnică muncă binefăcătoare pentru înălțarea culturii și bunăstării poporului nostru, prin Asociațiune.

ȘCOALA.

Este începutul unui nou an de școală. E o bucurie și o mândrie națională să vezi pe străzile orașelor noastre mișunând copii voinici și veseli dela țară, veniți să se pri-copsească la carte.

De îndată ce ni s'a deschis calea slobodă către școală și numărul școalelor românești s'a sporit îmbucurător sub oblăduirea românească, țărani cu ceva prindere mai bună și-au trimis cu deadinsul copiii să învețe carte. O frumoasă pildă despre înțelegerea vremilor nouă.

Un singur lucru ne îngrijorează. Zecile de mii de copii veniți dela țară, toți aproape vin cu gândul să învețe carte multă, să se facă domni. Și aceasta e o mare greșală.

Azi ceice sufer mai greu sunt oamenii cu carte, fără avere și funcționarii, cari nu-și pot răzîma vieța, decât pe plata slabă, ce o primesc lună de lună.

Lăsând de o parte pe boierii mari, cari au moștenit averi din părinți, trai mai tihnit și câștig mai mare nu are nici o altă tagmă de oameni, ca neguțătorii, în

dustriașii și meseriașii, adevăta clasa mijlocie între țărani și așa zișii «domni».

Durere industria și negoțul în țara noastră este în mâna străinilor. Ei apoi știu să stoarcă și pe cărturari și pe țărani și se pricep să întocmească alvia ca bogățiile țării să se scurgă tot în punga lor.

Pentru două lucruri sfătuim din toată inima pe părinții copiilor dela sate să-i dea la negoț, la industrie și meserii: pentru traiul tihnit și cu venite, pe care nu-l au nici economii la coarnele plugului, nici domni din cancelarii, și al doilea, pentru că să izgonim pe străini dintre noi, să facem puntea de legătură între țărani și oamenii de carte tot din fiii ai neamului nostru, creiând astfel și clasa de mijloc românească.

Lăsați, oameni buni, copiii voștri să învețe câte 4 clase de liceu ori de școală civilă și apoi îndrumați-i spre meserii și negoț. Dacă azi li-se pare că nu-i ademeneste, ei vă vor binecuvânta când vor ajunge stăpâni în vieță, că ați ajutat ne-priceperii lor, la vârsta fragedă.

Știri din țară.

Partidele politice se frământă din greu pentru a se organiza. Țin adunări populare și caută sprijin în popor.

Partidul național ardelean a căutat să se întindă și în Moldova și Bucovina.

Partidul țărănesc a ținut o seamă de adunări populare în Ardeal, după ce nu s'au putut întovărăși cu naționaliștii. Lucru ciudat, țărăniștii vor să facă simbră cu minoritățile, a căror conducători, se știe, vor altceva decât binele și întărirea țării.

Tocmai de curând a fost descoperită scrisoarea preotului-profesor reformat din Cluj, Kirchknopp, care învață pe frații săi din jurul Tisei, cum să-și strângă rândurile, pentru a se împotrivi stăpânirii românești, sfătuindu-i așa: «Fiți blânzi ca porumbii și vicleni ca șerpii». Și cuvântul Bibliei îl strâmbă numai să le folosească. El zice «vicleni» ca șerpii, nu «înțelepți», cum spune Scriptura.

Se poate oare ca țărăniștii să facă tovărășie cu astfel de oameni?

Partidul dlui prof. Iorga asemenea a ținut în timpul din urmă o mulțime de adunări, strângând membrii și organizându-se în toate părțile țării.

Toate aceste se fac în vederea luptelor ce se vor da la toamnă, când se va deschide iarăși statul țării.

Un nou partid încearcă să prindă putere, așa numiții *fasciști români*, ale căror mișcări se îndreaptă mai ales împotriva puhoiului jidovesc, care a năpădit țara, o suge și o destramă pretutindenea unde se incuibă.

Ce mai e nou în lumea mare?

Intre Anglia și Franța sunt cele mai bune nădejdi de înțelegere în ce privește îndatorirea Germaniei de a plăti stricăciunile de războiu. Mai ales după ce a răspuns și Belgia respicat și hotărât.

Noul cancelar german a declarat că este aplicat a înceta împotrivirea de a nu plăti. Astfel frecările, cari au ținut încordată toată lumea, sunt pe cale de potolire, spre binele obștei.

O misiune italiană, compusă dintr'un general, doi ofițeri, un tâlmaci și șoferul automobilului, au fost omorâți la granița albaneză. Făptuitorii nu se cunosc încă. Guvernul italian crede după toate semnele, că este la mijloc un omor politic și bănuiește pe Greci. De aceea a cerut guvernului grecesc, să pedepsească cu moarte pe cei vinovați; să plătească 50.000.000 lire italiene, și să dea toate onorurile militare morților și steagului italian.

Grecia a primit să dea onorurile, dar socotește ca o umilire și jignire a țării pedepsa în bani și amestecul Italiei în felul de judecată. De aceea s'a îndreptat către Liga Națiunilor, ca ea să judece în cauză.

Italia nemulțumită cu răspunsul Greciei a pornit cu vrășmășie, a debarcat armată pe insula Corfu și a atacat orașul deschis, împotriva tuturor legămintelor de până aci. Grecia n'a prins arma, în așteptarea judecării Ligii Națiunilor. Dar dacă această instituție se va arăta neputincioasă, se va apăra cu arma, oricât este de sleită de puteri. Rușinată nu se va lăsa orice va păși pe urmă.

Acum se va dovedi dacă înțelegerile de judecată pașnică au vre-o putere față cu pornirile războinice, ori apoi nu mai putem avea nădejdi de stavilirea războaielor și împușinarea armatelor.

Spania se găsește în plin războiu cu trupele supușilor din Maroc. Soldații spanioli trimiși să întărească armata din Maroc s'au răscolat în ceasul când erau să plece cu vaporul. S'a făcut mare neliniște în țară, pe urma acestei nesupuneri. Din 1150 oameni, n'au plecat cu vaporul decât 7, ceilalți s'au împrăștiat. S'au dat porunci aspre să fie prinși răsvrățiții și pedepsiți aspru, împreună cu civilii cari i-au îndemnat la neascultare.

Birușina Negrilor dela început împotriva Spaniolilor s'a schimbat. Vestile mai noi spun că trupele spaniole vor înfrânge pe răsvrățiți pe toată linia.

Ce vi-se pare vouă de Hristos?

Mat. c. 22 v. 41.

Iată întrebarea cea mai arzătoare, întrebarea mare, ce se pune lumii cu stăruință. Insuș Mântuitorul este celace te întreabă: ce ți se pare de Hristos, al cui fiu este? Dela răspunsul tău atarnă soarta ta, mântuirea ta.

Odinioară El a pus această întrebare fariseilor, cari îl ispiteau, vrând să-l prindă în cuvânt. Ei au răspuns într'un fel. «Fiul al lui David» au zis ei. Și aveau dreptate, căci Legea veche spunea, că Mântuitorul se va naște din neamul lui David. Dar n'au dat răspunsul cel adevărat. Ei au dat răspunsul formei din afară, nu pe acela izvorât din suflet nu pe acela, pe care trebuia să-l dea, după ce au auzit pe Isus vestind evanghelia nouă, și l-au văzut săvârșind minuni, ca unul ce avea putere de sus. El nu l-au recunoscut, ca trimis al lui Dumnezeu, ca Fiul al Tatălui ceresc, ca Dumnezeu însuși — Mântuitor al lumii. N'au vrut să-l recunoască, căci se temeau și îl urau.

Așa sunt și azi mulți oameni. Ei recunosc că Isus a fost cel mai mare și cel mai bun om, din câți sau arătat în lume. El a adus și a propovedit cea mai înaltă învățătură și a dus vieța cea mai curată între fiii oamenilor. Dar, ca și fariseii, nu spun ceace e lucrul de căpetenie: nu vor să-l recunoască Dumnezeu-Stăpân peste vieța lor. Nu-l recunosc din prea mare dragoste de ei înșiși. Căci recunoscându-l de Stăpân ar trebui să-l se supună, să-i cunoască și să-i urmeze întru toate poruncile și legile cari rândulesc împărăția Sa. Și aceasta li se pare prea greu de îndeplinit. Ele cer lăpădarea de sine: «Celce iubește pe tată sau pe mamă mai mult decât pe mine nu este mie vrednic»... și

Marți, în 29 August st. v., avem Sărbătoarea Tăierii Capului Sf. Ioan. Evanghelia dela Marcu c. 16 v. 14—31, iar Apostolul, Din fapte c. 13 v. 25—33.

Vești bune din satele de lângă Sibiu.

Satele de prin prejurul Sibiului, acelea cari se țin de despărțământul Sibiului al «Asociațiunii» noastre pentru literatura și cultura poporului român vor avea prilej să se bucure în decursul săptămânilor viitoare. Au să le cerceteze oaspeți trimiși ai așezământului acestuia, care vrea să vadă ce și cât se lucrează în comunele noastre pentru răspândirea cărților, a foilor bune și pentru lupta împotriva beției și a timpului pierdut în joc de cărți sau cu trândăvia. În fruntea despărțământului a fost ales în zilele trecute dl Dr. Gh. Preda, directorul ospiciului de alienați (de nebuni) din Sibiu, un bărbat foarte de inimă, care vrea să străbată acum toate cele 37 de sate ale despărț., cu alți oameni de carte ca să se convingă de celece sunt și să croiască planuri pentru viitorul apropiat.

Așa a fost Dr. Gh. Preda în ziua de Duminecă, 2 l. c., în satele Porcești și Boița, însoțit de alții (senatorul Dreghici, prof. N. Comșa, Dr. Horia Petra-Petrescu și dl Moșoiu), și le-a vorbit la inimă. A vizitat școala, biserica. S'a bucurat de căminul ridicat de americanii din Porcești, a promis sprijin sufletesc, cu cărți, conferințieri etc., în curând. A mai vorbit prof. Comșa, așa părintește cum știe d-sa să vorbească, dând sfaturi practice din economia câmpului și a vitelor.

Au fost multe clipe frumoase în Dumineca aceasta. Vestile bune despre dragostea de carte a țărănimii au umplut inimile de bucurie. Așa Porceștii au «cămin», 3 biblioteci, fanfară din America, societăți de meseriași, cari își vor serba în curând sfântirea steagului lor, iar Boița ține sezători cu citanegii din cărți frumoase și conferințe iarna de ți-e mai mare dragul! Cinstea conducătorilor și sătenilor. Satele celelalte vor primi cu acelaș drag pe trimișii «Asociațiunii».

celace nu ia crucea sa și nu vine după mine nu este mie vrednic».

Față de Hristos trebuie să iai ținută hotărâtă. Ori îl recunoști că El este Mesia cel făgăduit de proroci, Fiul lui Dumnezeu, născut din Tatăl mai înainte de veți, scoborât din cer, ca să aducă lumii învățătura cea adevărată despre Dumnezeu și despre rostul omului; ori recunoști și urmezi această învățătură, scutită de orice rătăcire și adevărată cu prisos prin mulțime de minuni; ori o primești întreagă, așa pe cum a vestit-o El, care a spus despre sine: «Eu sunt calea, adevărul și vieța... Eu sunt lumina lumii care luminează pe tot omul ce vine în lume; ori îl recunoști ca pe cel ce s'a pogorât din cer și iarăși în cer s'a întors, ca să împărătească întru putere de-a dreapta lui Dumnezeu, să judece vii și morții, pe care li va chema iarăși la vieța; deci ori recunoști și crezi că Hristos este Fiul lui Dumnezeu, și atunci te apropii și-i urmezi cu hotărâre și intri în oastea Lui și te lupți ca un bun ostaș a lui Hristos; — ori apoi stai împotriva și ești vrășmașul Lui!

Să te ți-i de El și să urmezi și gândurilor tale — nu se poate. El însuși ți-o spune respicat: «Cela ce nu este cu mine împotriva mea este» (Luca II. 23). Ori cu Hristos și mântuit, ori împotriva Lui și osândit, căci scris este: «zice Domnul Domnului meu: Șezi de-a dreapta mea până ce voi pune pe vrășmași tăi așternut picioarelor tale».

Cunoscând adevărul lucrurilor, la întrebarea cea mare să răspundem într'un glas cu Petru: «Tu ești Hristosul, fiul lui Dumnezeu celui viu», și să-i urmăm cu credință și cu dragoste! (P.)

Dihonia politică nu putea să nu-și ridice capul hădos și cu prilejul adunării Asociațiunii la Timișoara. Frumosul praznic cultural al neamului, la care s'a dovedit atâta însuflețire curată pentru alegerea dlui Goldiș la prezidenție, n'ar fi fost mai bine să nu fie umbrat de patimile politice?

Dacă s'au putut strecura săgeți împotriva celor din altă tabără în cuvântarea, prin care se recomanda alegerea dlui Goldiș, desigur fără aprobarea acestuia, nu trebuia nicidecum să se producă valul de ură patimă politică, ce s'a arătat la banchet. Toată lumea era și este hotărâtă să nu se facă politică și la Asociațiune. Destul ne amărăște și ne învrăjbește ea pe alte țărâmuri, de când nu mai vedem nimic decât prin ochelarii politice de partid.

Un om cu vază în vieța noastră publică totuși nu s'a putut răbda să nu ne facă de răs și de rușine și de astădată, în fața străinilor. El nu s'a supus hotărârei de a nu se face politică la masă, și această îndrăsneală a lui a alungat din fruntea mesii pe cel mai bătrân arhieru al bisericii. Cu ei au plecat toți câți au simțit că nu trebuie să treacă cu vederea necuviința săvârșită de omul, care se cuvenea să aibă mai mult bun simț și cumpăt, tocmai pentru cinstea partidului din care făcea parte și pentru respectul către biserica, pe al cărei reprezentant l-a jignit, numai de dragul de a nu și pune pază gurii.

Va veni oare vreodată vremea să înțelegem, că nu patima și vrajba ajută închegarea rândurilor și înălțarea unui popor?!

Târgurile din săptămâna aceasta

8 Septembrie: Dobra, Gârcei, Hodoș, Huedin, Ibașfalău, Lăpușul-românesc, Lechința, Lipova, Lunca, Poiana (jud. Sibiu), Racoșul de jos, Sânmiclăuș, Sânta-Mărie-Orlea, Șimleul-Silvaniei, Vaidahaza, Zărnești. 9. Hălmaș. 10. Chișineu, Ghioroc. 11. Abrud, Periamos. 12. Asuagiu de sus (jud. Sălaj), Veneția de jos. 13. Borossebeș, Brețcu, Hida. 14. Lăpușul-ung., Mediaș, Monor, Sic, Timișoara, Zara.

Când sunt oameni la locul lor. La Copenhaga s'a ținut în zilele de 15—18 August adunarea «Uniunii Interparlamentare», adică sfatul alor vre o 700 deputați, în numele alor 30 națiuni.

Porniti cum sunt Ungurii, de a ne huli țara și neamul pe unde numai pot, vestitul Conte Appony a îndupăcat pe un deputat din Olanda să facă imputări României pentru legea agrară, care i-ar nedreptăți pe streinii din țara noastră.

Amăgît Olandezul a spus vorbe aspre în adunare.

Atunci se ridică și ia cuvântul deputatul din Iași, dl Dragomirescu, spulberând vorbă cu vorbă toate neadevărurile spuse de străin. În aceeași vreme a arătat cum reforma s'a făcut pe bună dreptate și de o potrivă pentru toți.

Olandezul a rămas rușinat că s'a amestecat într'un lucru, pe care nu-l cunoștea decât din minciunile ungurești. Gazetele din țara străină au scris din acest prilej vorbe frumoase despre țara noastră, iar vorbele de hulă ale celui amăgît de Appony nu le a publicat nici gazeta oficială a congresului «Uniunii».

Așa ar trebui să stăm totdeauna gata ca să răstrângem neadevărurile, ce le spun vrășmașii despre țara noastră și atunci streinii nu ne-ar mai judeca și osândi pe nedreptul. Țara ar avea nume bun și poporul românesc vază mai mare.

Știrile săptămânei.

Cătră cetitori. Acesta este cel din urmă număr ce se mai trimite abonaților, cari sunt în restanță cu plata până la sfârșitul lunii August. Li-s'a pus în acest număr mandat postal. Li rugăm cu stăruință să ne trimită îndată abonamentul, altfel suntem nevoiți a le opri foaia. Cheltuielile mari și scumpe, ce tot mai mult crește, nu ne îngăduie să o mai trimitem pe așteptate. Deci cine vrea să capete foaia regulat să trimeată abonamentul.

Uniunea micilor industriași și meseriași patroni și-a ținut al treilea congres la Sibiu, în zilele de 26—28 August. După frumosul obicei tradițional au mers întâi la biserică, apoi s'au întrunit la ședințe. Congresul a dezbătut cu vioi schimb de vorbe lucruri cari privesc interesul micilor industriași și meseriași.

S'a vorbit indeosebi asupra proiectului de lege a Muncii cerându-se mai multă grijă și ocrotire pe seama micii industriei. Asemenea s'a discutat asupra creditului industrial, cerându-se mai mult sprijin din partea statului.

Nu ținem să ne amestecăm în amănuntele organizației. Dar nu putem lăsa neamintită părerea de rău, că meseriași și industriași români din Sibiu s'au desfăcut în două. Adecă o parte mai neînsemnată (pantofarii și cismarii) a rupt vechile legături cu organizația, care i-a ocrotit pe toți până acum, și s'au întovărășit într'o uniune internațională. Tovărășia cu streinii nu va duce la rezultate multămitoare.

Arhiepiscopul italian Mingoni din Argenta (provincia Ferrara) a fost omorât între împrejurări necunoscute. În Italia arhiepiscopul a fost cunoscut în cercuri largi și lumea a rămas uimită de îndrăzneala răufăcătorilor, cari i-au luat viața.

Caz de moarte. Veteranul culegător-tipograf în retragere Nicolae Mohan, după un morb îndelungat, împărțit fiind cu sf. taine, a răposat Duminecă în 2 Septembrie n. c. la ora 2 d. a. în etate de 78 ani. Rămășițele pământești ale adormitului în Domnul s'au depus spre vecinică odihnă Marți în 4 Septembrie n. c. la ora 5 d. a. din capela cimitirului orașenesc.

Răposatul în Domnul a lucrat neîntrerupt în Tipografia noastră arhidiecezană timp de peste 40 ani, în care restimp a fost și paginator al «Telegrafului Român» timp îndelungat. Odihnească în pace!

Președintele Cehoslovaciei a plecat să cerceteze acasă pe Mussolini, președintele guvernului italian. Interesele celor două țări și mai ales schimbul economic dintre ele cereau limpezirea unor lucruri. Se leagă bune nădejdi de întâlnirea celor doi bărbați de stat.

Din Constantinopol au început să iese trupele aliaților, cari au ținut ocupat orașul și să-l predă Turcilor, cari rămân și pe mai departe stăpâni pe «Cornul de aur». Grecii, recunoscând și ei pacea dela Lausanne, vor înopola turcilor Karagi și alte două insule, pe cari puseseră stăpânire.

Societatea Națiunilor s'a adunat iarăși la sfat în Geneva în ziua de 3 Septembrie. Se vestește că de astădată vine și o delegație americană să ia parte cu sfatul la daraverile ce privesc binele de obște. Se știe că până acum America nu vrea să se amestece în trebile Europeanilor.

Delegatul (trimisul) nostru la sfatul dela Geneva este ministrul României la Berna, dl Comnen și alții.

Un vas rusesc, crucișetorul Rossia scufundat pe timpul războiului a fost găsit și scos la suprafață de 3 vase germane.

Jertfele Românilor din Ardeal, Banat, Crișana, Sătmăr și Maramureș aduse în războiul mondial din anii 1914—1918. (Studiul compus din încredințarea «Asociațiunii» de dl Teodor V. Păcățianu). Din teritoriile de dincoace de Carpați au murit pe câmpul de luptă 41,739 români, au murit în temniță, în pribegie, în spital, acasă în urma boalelor sau răcelilor 11,275 români, s'au întors acasă, invalizi 25,406 români, dispăruți până azi 29,839 români, văduve de războiu 38,680 românce, orfani de războiu 79,226 români. Au luat parte la războiu: intelectuali 6517, comercianți și meseriași 14,668, plugari muncitori 468,329 români, pagubele suferite de singuraticile comune 285,598,471 L.

Orfani de războiu. În urma socoților făcute cu ajutorul prefecturilor și primăriilor, numărul orfanilor de războiu pe regiuni, este următorul: Regiunea Iași are 60,694 orfani, București are 113,857 orfani, Craiova are 39,345 orfani, Chișinău are 23,726 orfani, Cernăuți are 14,417 orfani, Sibiu are 30,986 orfani, Constanța are 12,542 orfani, Timișoara are 25,072 orfani și Cluj are 38,621 orfani. În total, în toată țara sunt 359,620 de orfani.

În Ardeal, în timpul din urmă s'au deschis câteva orfelinate nouă pentru adăpostirea orfanilor, la Aiud, Turda, Cluj, Satu mare, Oradea-mare, Dej. În măsura puterilor sale țara năzuiește să aline suferințele celor rămași fără tată din crâncenul războiu.

Aparat pentru încunjurarea ciocnirii trenurilor. Un negustor Leopold Berger, din Dunaszerdahely (Ungaria), care în orele sale libere se ocupă cu mecanica și tehnica, a inventat un aparat prin care se înlătură ciocnirea trenurilor. Invențiunea a fost anunțată în toate statele mai mari și a fost până acum primită în Germania și Franța. Folosirea noii invențiuni nu cere mari cheltuieli, și se zice că face cu neputință orice ciocnire. Sâmburele invențiunei constă în acea că trenurile ce se apropie, se semnalează prin semnele unui clopot și se opresc.

Țărani înșelați cu mărci germane. Pe câteva sate au năpădit înșelători cari ademenesc oamenii că pot să se facă ușor milionari cumpărând mărci germane, pe care le imbie cu sacul. Marca germană a scăzut așa de tare încât nu mai are nici un preț și înșelătorii fac pricopsală dacă vând milionul cu 150—200 Lei. Oameni buni nu vă risipiți banii pe hârtie fără preț.

În orașul Vidin s'au otrăvit o mare mulțime de locuitori. Ei au beut apă din Dunăre, din acelaș loc ca și mai nainte, dar s'a găsit că apa a fost otrăvită de o mare cantitate de plumb. Au murit mai ales femeii și copiii în număr mare.

Trupul omenesc. Un învățat german, cercetând trupul omenesc, a aflat că un om mijlociu are în el cam o găleată de sânge, în care se găsește o lingură de sare, o linguriță de zahăr, atâta fier (în picături mici de tot) cât se poate face un cui mijlociu, fosfor pentru 2200 bețișoare de chibrituri și var atâta cât s'ar putea vârui un coteț de găini. Din grăsimea pe care o are omul, ai putea face 7 bucăți de săpun.

Streinii. În anul 1918 au intrat în România 116 mii de streini.

În anul 1919 au intrat 248 mii.

" " 1920 " " 390 "

" " 1921 " " 665 "

" " 1922 " " 418 "

Iar în cele dintâi luni ale anului de față 211 mii. Cu totul așadar 2 milioane, 50 mii de streini. Dintre aceștia jumătate sunt ovrei, din Rusia, Polonia, Cehoslovacia, Ungaria și Jugoslavia.

Streinii se simt foarte bine în țara noastră. Aceasta nu i împiedecă însă, de a-și bate joc de noi și de așezămintele țării și de-a ne huli în streinătate. Ar fi vremea să fim mai cu băgare de seamă la primirea lor, ca să nu ne copleșească învăluindu-ne țara în primejdie.

Invitare. «Societatea meseriașilor români din Porcești», jud. Sibiu, invită onor. public și frații meseriași la Sfințirea drapelului societății, împreună cu producțiunea teatrală, care va avea loc Duminecă în 9 Septembrie n. c., în Căminul cultural din localitate.

Comitetul.

Aviz școlar. La școala primară urb. de stat din Sibiu, înscrierile se vor face zilnic dela orele 8—12 a. m. și 3—5 p. m. din 15—18 Septembrie pentru cei din loc și 19—20 Septembrie a. c. pentru cei din jur, întrucât mai este loc. La înscriere fiecare elev să fie însoțit de părintele sau tuturul său, aducând cu sine următoarele documente: Certificatul școlar de pe clasa din urmă. Extrasul de botez și Buletinul de vaccinare sau revaccinare.

Învățământul fiind obligator și gratuit, fiecare elev este scutit de orice taxă.

Totodată se avisează cei interesați, că examenele de corigență dela această școală se vor ținea în 10 Septembrie a. c. dela orele 8 a. m. începând. Orice întârziere sau neprezentare a acelor elevi, aduce după sine repetarea clasei respective.

Înscrierile la școala de ucenici a statului din Sibiu se vor face pentru anul școlar 1923/1924 din 10—20 Septembrie a. c. zilnic dela 5—8 ore seara, în cancelaria Direcțiunii școlii de ucenici, Strada Urezeului Nr. 13.

La înscriere elevii vor aduce cu sine certificatul clasei ultime, certificatul de botez, contractul încheiat cu măestrul, buletinul de vaccinare și 50 Lei (cincizeci Lei) taxă de înscriere și didactru stabilită de Ministerul Instrucțiunii prin ordinul Nr. 16,483/1922, din care taxă elevii ucenici se vor provedea cu toate cărțile și rechizitele de lipsă.

De taxa aceasta sunt scutiți orfanii de războiu.

Patronii cari vor întârzia termenul de 20 Septembrie pentru înscrierea elevilor, se vor taxa cu o amendă de 20 Lei, iar după 30 Septembrie cu 40 Lei, de care pedeapsă nu vor fi scutiți nici patronii elevilor orfani de războiu.

Prelegerile se vor începe în 22 Septembrie 1923.

Diracțiunea.

S'au pierdut doi junci de câte 2 ani, în păr roșu cu alb, în pădurea dela Cacova după târgul dela Orlat. Cine știe ceva să înștinteze pe Dumitru Albu din Apoldul-mare.

Prețul (valuta) banilor a stat în săptămâna trecută așa:

1 dolar american	cu Lei	220—
1 franc francez	" "	12.40
1 coroană cehă	" "	6.55
1 levă bulgară	" "	1.95
1 dinar sârbesc	" "	2.25
100 coroane ungurești	" "	1.25
100 coroane austriace	" "	—32
100 mărci nemțești	" "	—01

Leul s'a ținut la 8.20 centime franceze.

Nr. 777/1923.

(137) 1—1

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că târgul de țară în **Selisteat** se va ține în **22 Septembrie 1923**, iar târgul de marfă în **23 Septembrie**.

Selisteat, la 27 August 1923.

Primăria comunală.

Nr. 776/1923.

(136) 1—1

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, cumcă comuna **Selisteat**, exarândează pe calea licitațiunei publice la **2 Octombrie 1923**, la orele 10 a. m. **crâșma comunală** pe anii 1924—1926, în cancelaria comunală.

Prețul strigării este 3000 Lei.

Condițiunile detaliate se pot vedea în cancelaria comunală.

Selisteat, la 27 August 1923.

Primăria comunală.

ATELIER SPECIAL DE PICTURI DE FIRME

precum și specialități de lu-
struire de mobile și binale
în colori de uleu, lac și Email.

(63) 15—25 **N. Tălmăcean,**
Sibiu, strada Mitropoliei 30.

Cel mai mare depozit de Mașini de bucatărie

(cupatoare pentru culină),

neintrecute în soliditate și construcție per-
fectă, peste 8000 bucăți vândute, precum și

CASSE DE BANI

(Wertheim) din fier și oțel, sigure contra
focului și spargerii, pentru cari dau deplină
garanție, se află totdeauna gata cu prețurile
cele mai moderate la (97) 12—29

E. Purece,

fabrică de casse de bani și lăcătușerie de construcție,
Sibiu, str. Gen. Avereseu (fostă Gușteriței) 34.

Cumpăr

tot felul de lu-
cruri găsite în
pământ cu lucrările săpatului și
grăpatului etc., ca bani vechi (co-
mori), lucruri de aur, argint,
aramă, precum și petri scrise,
ciocane de piatră și bronz.

Nu arunați nimica!

Aduceți tot ce găsiți
la adresa:

IOAN CANDREA

furnisorul Curții Regale Române

Sibiu, strada Regina Maria 41.

„LUMINA SATELOR” iese acum în

10,300 de exemplare

și acum după ce a ajuns să fie răspândită și
cunoscută în toată România întregită, este
una din cele mai potrivite gazete și pentru

reclame și anunțuri

pe cari le publicăm cu taxe moderate.
Rugăm și pe onoratele primării să ne ajute
cu publicațiunile lor. Intrucât ni se vor spori
anunțurile, vom putea scoate gazeta în 8 pag.

Invățacei

se primesc pentru **pictura de firme** (cu
cel puțin 2 clase de liceu) la

N. Tălmăcean,

(133) 3—3

Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 30.

La LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ

SIBIIU, Strada Mitropoliei Nr. 45

se pot căpăta

toate manualele pentru Seminarul teologic „Andreian”,
Liceul de băieți, Liceul de fete și Școala primară
etc. precum și tot felul de revizite școlare cu
prețuri moderate.

Faceți-vă membri

1a

Societatea română de înmormântare din Sibiu

(intemeiată în anul 1900) ca să vă asigurați pentru cazul morții un ajutor de înmormântare
de 500 până la 4000 Lei în cele mai ușoare condițiuni.

Membru poate fi oricare cetățean al României, bărbat sau femeie, dela vârsta de 25
ani în sus.

Societatea aceasta s'a întemeiat în anul 1900 și a plătit până acum ajutoare de peste
100,000 Lei. Președinte este: Timotei Popovici, profesor; secretar: Ioan Marcu, conducă-
torul Librăriei arhidiecezane; cassier: Patriciu Marcu, exactor arhidiecezan.

Inscrieri se pot face în fiecare zi la cassierul societății strada Mitropoliei Nr. 45
(edificiul Librăriei arhidiecezane). (84) 6—10

Am onoare a atrage atențiunea Onor. public din Sibiu și jur asupra întreprinderii
mele de

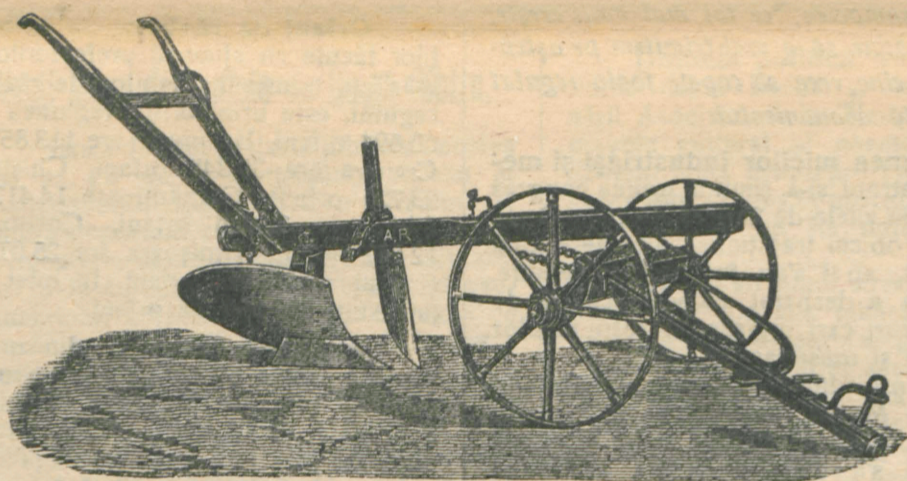
POMPE FUNEBRE**SIBIIU, strada Horia (Faurului) Nr. 1**

și asupra depozitului bogat asortat cu toți articlii necesari pentru înmormântări dela
cele mai pompoase până la cele mai simple cu prețuri convenabile.

Oferindu-mi serviciul prompt și conștiențios rog Onor. public pentru binevoitorul sprijin.

(66) 8—

Cu stimă: **Victor Kremer,**
intreprinzător de pompe funebre.

Pluguri cu o brazdă

— bucată Lei 600.—

Pluguri schimbătoare

— patent „Rieger” bucată Lei 500.—

avem permanent în depozitele noastre!

La cumpărarea deodată a 10 pluguri, primiți pe deasupra

Un plug gratuit! (135) 2—4

Prețurile de mai sus se înțeleg pentru pluguri fără

rotile loco depozitele noastre.

DEPARTAMENTUL MAȘINILOR

— Sibiu, strada Sării Nr. 22. —

SUCURSALE: Mediaș: Piața Cazarmei Nr. 15. — Sighișoara, strada Baier Nr. 47.
Târgul-Murăș, Piața Mihaiu Viteazul. Brașov, str. Michael Weisz Nr. 17.

♦ Tot felul de mașini agricole avem permanent în depozit! ♦